

رئیس جامعه بومگردی در گفت و گو با «ایران» از مهم‌ترین رویداد سال گردشگری می‌گوید

بومگردی‌ها در خدمت آبادانی روستاها

گفت‌وگو

نادر نینوایی

خبرنگار

در سال‌های اخیر ایجاد اقامتگاه‌های بومگردی در روستاهای قدیمی و بافت‌های تاریخی شهرها، زمینه ساز احیای این مناطق شده است. روستاهایی که هر لحظه با خطر متروکه شدن مواجه بودند، حالا زمینه ساز درآمدزایی برای ساکنان شان شده‌اند و خانه‌های رها شده در بافت تاریخی شهرها یکی پس از دیگری به واسطه ایجاد بومگردی‌ها احیا می‌شوند. این خانه‌های سبز گردشگری، امکان دسترسی مردم و گردشگران به اقامتگاهی سنتی و تجربه زیست روستایی را فراهم می‌کنند و فرصتی برای احیای میراث ناملموس اقوام ایرانی شمرده می‌شوند. باتوجه به جایگاه شاخص بومگردی‌ها در اقتصاد محلی و توسعه فرهنگی، از سال گذشته روز ۳۱ اردیبهشت به عنوان «روز بومگردی» نامگذاری شد تا پاسداشتی باشد برای تلاش‌ها در مسیر احیای گردشگری سبز. همزمان با سالگرد این روز، امسال از ۳۱ اردیبهشت تا دوم خرداد ماه، کرمان میزبان اولین جشن ملی بومگردی‌های ایران خواهد بود. ۶۰۰ نفر متشکل از فعالان بومگردی، اینفلوئنسرها و اصحاب رسانه راهی کرمان می‌شوند تا در رویدادی که به مناسبت سالگرد ثبت روز بومگردی در تقویم برگزار می‌شود، حضور یابند. در قالب این رویداد، فرصتی برای گرد همایی فعالان بومگردی‌ها و هم‌افزایی آنان شکل می‌گیرد و زمینه مراکز اقامتی و لزوم توجه مضایف دولت به آنها اشاره کرد. مشروح مصاحبه روزنامه «ایران» با این چهره شناخته شده و با سابقه حوزه بومگردی‌های کشور در پی می‌آید.

وضعیت کنونی بومگردی‌های کشور را چگونه ارزیابی می‌کنید و به نظر شما این مراکز اقامتی سنتی با چه فرصت‌ها و چالش‌هایی مواجه هستند؟

خوشبختانه در ایام نوروز ۱۴۰۴ وضعیت گردشگری کشور نسبتاً خوب بود. البته شرایط در نیمه اول تعطیلات نوروز چندان مناسب نبود اما در نیمه دوم این تعطیلات، شاهد وضعیت خوبی بودیم و رشد نسبی در قیاس با سال قبل داشتیم. با این همه باید توجه داشته باشیم که بحث تورم بر سفر و سفره مردم تأثیر گذاشته است و بسیاری از مردم سفر را از سفره اقتصادی خود حذف کرده‌اند. این روند روی تأسیسات اقامتی کشور از بومگردی‌ها گرفته تا هتل‌ها نیز اثرگذار بوده است.

در روزهای آتی کرمان میزبان یکی از بزرگ‌ترین جشن بومگردی‌ها در کشور خواهد بود. فکری کنید برگزاری این رویداد چه تأثیری بر

آینده مراکز اقامتی سنتی و اقتصاد آنها دارد؟

سال گذشته ۳۱ اردیبهشت ماه را با نام روز بومگردی‌ها در تقویم به ثبت ملی رساندیم. روز ۳۱ اردیبهشت جدای از این، روز جهانی تنوع فرهنگی نیز هست. بر همین اساس پیشنهادهایی به شورای فرهنگ عمومی دادیم. باید توجه داشت که بومگردی‌ها اولین صنفی در حوزه گردشگری هستند که توانستند رویدادی مرتبط را در تقویم به ثبت برسانند و به نظرم می‌توانیم هرساله این مهم را جشن بگیریم و یکسری اقدامات را به همین مناسبت به انجام برسانیم. امسال نیز به همین مناسبت جشن بومگردی‌ها را به مدت دو شب و سه روز در کرمان برگزار می‌کنیم. در این رویداد بالغ بر ۶۰۰ نفر متشکل از مدیران بومگردی‌ها، اصحاب رسانه و اینفلوئنسرها حضور می‌یابند. وزیر گردشگری حضور خواهند داشت و یک سری مراسم آیینی و تقدیرهایی را نیز در روز اول برگزار می‌کنیم. این تقدیرها بویژه از کسانی خواهد بود که در

بومگردی‌ها

در کاهش فقر و ایجاد مهاجرت معکوس به روستاها و مناطق محروم تأثیرگذار بوده‌اند.

بومگردی‌ها با خود آبادانی را به روستاها بازگردانده

ابتدای ساخت بومگردی‌ها زمینه ایجاد و توسعه آنها را فراهم کردند و پیشرو بودند. همچنین از کسانی که برای ثبت روز بومگردی‌ها در تقویم تلاش کرده‌اند، تقدیر می‌شود. در روز دوم بازدیدهایی از استان کرمان برای حاضران در رویداد در نظر گرفته شده است و در شب دوم هم کارگاه‌های انتقال تجربه را داریم که در قالب آن فعالان تجربه‌های خود را به اشتراک می‌گذارند. با نظرم این رویداد می‌تواند تأثیرات جالب توجهی داشته باشد و موجب ایجاد شبکه‌سازی در بین بومگردی‌ها شود. همچنین صاحبان بومگردی‌ها این امکان را خواهند یافت که با نقاط قوت هم‌آشنا شده و به نقاط ضعف پی ببرند و از این طریق به یکدیگر کمک کنند.

در زمینه بحث تنوع فرهنگی نیز باید گفت که شاید کمتر کشوری همچون ایران باشد که به لحاظ قومیت، لباس، موسیقی، خوراک و... یک چنین ظرفیت و تنوعی داشته باشد. در بومگردی‌های کشور بسیاری از این جنبه‌های متنوع فرهنگی و قومیتی به گردشگران ارائه می‌شود و امیدواریم که برگزاری چنین رویدادهایی زمینه لازم را فراهم کند تا در آینده‌گام‌هایی جدی برای جهانی شدن بومگردی‌های ایران برداریم.

برگزاری جشن بومگردی‌ها با حضور

بیش از ۶۰۰ نفر مشارکت کنند، نیاز به برنامه‌ریزی، تأمین بودجه و هماهنگی‌های بسیاری دارد. آیا توانسته‌اید از وزارت گردشگری و سایر نهاد‌های مربوطه برای برگزاری این رویداد که می‌تواند راهگشای توسعه بومگردی‌ها در کشور باشد کمکی دریافت کنید؟ توقع شما از وزارت گردشگری و سایر نهاد‌های مرتبط چیست؟

خوشبختانه در این برنامه وزارت گردشگری با ما همراه بوده و استانداری کرمان نیز بومگردی‌ها را همراهی کرده است. همچنین اتاق بازرگانی نیز در این زمینه مساعدت داشته است. به هر صورت جمع کردن ۶۰۰ نفر در استان کرمان، هزینه‌های بالایی را می‌طلبد.

بازگردانده‌اند. با توجه به این جایگاه شاخص بومگردی‌ها، به نظرم دولت باید به آنها نگاه ویژه‌ای داشته باشد. توجه داشته باشید که بومگردی‌ها توانسته‌اند فرهنگ بومی و هویت‌هایی را که کم کم به فراموشی سپرده می‌شد، احیا و زنده کنند. امیدوارم دولت نیز در مقابل به بومگردی‌ها نگاهی ویژه داشته باشد تا این ارتقای فرهنگی تداوم یابد.

آموزش‌های دوره‌های تخصصی بومگردی الزامی است و حتماً فعالان حوزه بومگردی باید این دوره‌ها را بگذرانند. با اطمینان می‌توان گفت که ارائه این آموزش‌ها بر ارتقای کیفیت بومگردی‌ها اثرگذار خواهد بود.

افزون بر این، برنامه داریم که بحث ارزیابی را نیز به جد دنبال کنیم و بالاخره تمام این موارد روی کیفیت

رویکرد جامعه بومگردی ایران در سال جاری برای ارتقای جایگاه بومگردی‌ها و بهبود شرایط و فعالیت‌ها در عرصه گردشگری چیست؟

امسال دو رویکرد را به صورت جدی دنبال می‌کنیم: یکی بحث آموزش است که به صورت جدی پیگیر آن هستیم. از سال گذشته به صورت رسمی به استان‌ها ابلاغ شده که

باتوجه به شرایط کنونی چقدر امیدوار هستید که در سال جاری وضعیت اقتصاد بومگردی‌ها ارتقا یابد؟ الزامات بهبود شرایط در این بخش چه هستند؟

به طور کلی برای آنکه وضعیت صنعت گردشگری بهبود یابد، باید ارتباطمان با دنیا برقرار شده و درهای کشور به روی گردشگران خارجی باز باشد. برای تحقق این موضوع لازم است دولت بودجه مناسبی جهت تبلیغات و معرفی ایران در کشورهای دیگر در نظر بگیرد. متأسفانه در شرایط کنونی تبلیغات مؤثری برای معرفی ایران در کشورهای دیگر انجام نمی‌شود.

سوی دولت به عنوان بودجه برای معرفی جاذبه‌های گردشگری ایران در نظر گرفته شود. سفرانخانه‌های ایران نیز باید در زمینه معرفی جاذبه‌های کشور

سوی دولت به عنوان بودجه برای معرفی جاذبه‌های گردشگری ایران در نظر گرفته شود. سفرانخانه‌های ایران نیز باید در زمینه معرفی جاذبه‌های کشور

دوگانه بهره‌وری مالی و فرهنگی میان مسئولان شهری

هرسین، کهن شهر ایرانی موزه ندارد

روز جهانی موزه‌ها رسید اما چشم انتظار می‌شود که جوانان هرسین به پایان نرسید. آنها مدت‌هاست دنبال محاب کردن مسئولان استانی برای تبدیل یک ساختمان ۸۰ ساله به موزه شهر هستند تا هر کسی وارد هرسین شد، بخشی از تاریخ یکی از کهن‌ترین شهرهای کشور را به تماشا بنشیند. آنها البته در متقاعد کردن مسئولان موفق نشده‌اند، چون برخی مسئولان استانی اعتقاد دارند مراکز فرهنگی بهره‌وری مادی ندارند. آنان در میان تعجب جوانان فرهنگ‌دوست شهر، ساختمان‌ها را که می‌تواند جایی برای معرفی شهر به گردشگران باشد، به طرح مولدسازی سپرده‌اند! آن هم زمانی که در نظرسنجی‌ای که از سوی معاون اجرایی رئیس جمهوری پیش از سفر به استان کرمان‌شاه انجام شده، کمترین رضایت مردمی از بخش‌های فرهنگی استان با ۱۹ درصد رضایت اعلام شده است.

روز جهانی موزه‌ها رسید اما چشم انتظار می‌شود که جوانان هرسین به پایان نرسید. آنها مدت‌هاست دنبال محاب کردن مسئولان استانی برای تبدیل یک ساختمان ۸۰ ساله به موزه شهر هستند تا هر کسی وارد هرسین شد، بخشی از تاریخ یکی از کهن‌ترین شهرهای کشور را به تماشا بنشیند. آنها البته در متقاعد کردن مسئولان موفق نشده‌اند، چون برخی مسئولان استانی اعتقاد دارند مراکز فرهنگی بهره‌وری مادی ندارند. آنان در میان تعجب جوانان فرهنگ‌دوست شهر، ساختمان‌ها را که می‌تواند جایی برای معرفی شهر به گردشگران باشد، به طرح مولدسازی سپرده‌اند! آن هم زمانی که در نظرسنجی‌ای که از سوی معاون اجرایی رئیس جمهوری پیش از سفر به استان کرمان‌شاه انجام شده، کمترین رضایت مردمی از بخش‌های فرهنگی استان با ۱۹ درصد رضایت اعلام شده است.

روز جهانی موزه‌ها رسید اما چشم انتظار می‌شود که جوانان هرسین به پایان نرسید. آنها مدت‌هاست دنبال محاب کردن مسئولان استانی برای تبدیل یک ساختمان ۸۰ ساله به موزه شهر هستند تا هر کسی وارد هرسین شد، بخشی از تاریخ یکی از کهن‌ترین شهرهای کشور را به تماشا بنشیند. آنها البته در متقاعد کردن مسئولان موفق نشده‌اند، چون برخی مسئولان استانی اعتقاد دارند مراکز فرهنگی بهره‌وری مادی ندارند. آنان در میان تعجب جوانان فرهنگ‌دوست شهر، ساختمان‌ها را که می‌تواند جایی برای معرفی شهر به گردشگران باشد، به طرح مولدسازی سپرده‌اند! آن هم زمانی که در نظرسنجی‌ای که از سوی معاون اجرایی رئیس جمهوری پیش از سفر به استان کرمان‌شاه انجام شده، کمترین رضایت مردمی از بخش‌های فرهنگی استان با ۱۹ درصد رضایت اعلام شده است.

روز جهانی موزه‌ها رسید اما چشم انتظار می‌شود که جوانان هرسین به پایان نرسید. آنها مدت‌هاست دنبال محاب کردن مسئولان استانی برای تبدیل یک ساختمان ۸۰ ساله به موزه شهر هستند تا هر کسی وارد هرسین شد، بخشی از تاریخ یکی از کهن‌ترین شهرهای کشور را به تماشا بنشیند. آنها البته در متقاعد کردن مسئولان موفق نشده‌اند، چون برخی مسئولان استانی اعتقاد دارند مراکز فرهنگی بهره‌وری مادی ندارند. آنان در میان تعجب جوانان فرهنگ‌دوست شهر، ساختمان‌ها را که می‌تواند جایی برای معرفی شهر به گردشگران باشد، به طرح مولدسازی سپرده‌اند! آن هم زمانی که در نظرسنجی‌ای که از سوی معاون اجرایی رئیس جمهوری پیش از سفر به استان کرمان‌شاه انجام شده، کمترین رضایت مردمی از بخش‌های فرهنگی استان با ۱۹ درصد رضایت اعلام شده است.

موزه چیست؟

ایکوم جهانی، موزه را چنین تعریف می‌کند: «موزه، یک مؤسسه (نهاد) دائمی یا سازمان غیرانتفاعی است که در خدمت جامعه و توسعه آن بوده و به موضوعات مختلف علمی و پژوهشی، برگزاری نمایشگاه‌های فرهنگی ملموس و غیرملموس و محیط زیست برای اهداف آموزشی و تربیتی در جامعه می‌پردازد.» موزه مؤسسه‌ای است دائمی، بدون هدف مادی که درهای آن به روی همگان گشوده است و در خدمت جامعه و پیشرفت آن فعالیت می‌کند. هدف موزه‌ها، تحقیق در آثار و شواهد به جای مانده انسان و محیط زیست او، گردآوری آثار، حفظ و بهره‌وری معنوی و ایجاد ارتباط بین این آثار بویژه به نمایش گذاشتن آنها به منظور بررسی و بهره معنوی است.

هر چند سال یکبار، ایکوم جهانی با توجه به پیشرفت‌های صنعتی و نرم‌افزاری، در تعریف موزه بازنگری می‌کند. در تعاریف جدید موزه؛ آرشپوها و مراکز اسناد، اماکن و آثار باستانی، طبیعی و مردم‌شناسی را به دلیل فعالیت در زمینه گردآوری، حفظ و نگهداری و نمایش آثار باستانی، دارای اهمیت می‌داند. بنابراین به نوعی پایگاه‌های

میراث فرهنگی و ساختمان‌های تاریخی شامل این تعریف می‌شوند. علاوه بر آن، مؤسسه‌ای از قبیل باغ‌های حیوان‌شناسی، جانورشناسی و گیاه‌شناسی، نمایشگاه جانوران زمینی و موضوعات مختلف علمی و پژوهشی، برگزاری نمایشگاه‌های فرهنگی ملموس و غیرملموس و محیط زیست برای اهداف آموزشی و تربیتی در جامعه می‌پردازد.» موزه مؤسسه‌ای است دائمی، بدون هدف مادی که درهای آن به روی همگان گشوده است و در خدمت جامعه و پیشرفت آن فعالیت می‌کند. هدف موزه‌ها، تحقیق در آثار و شواهد به جای مانده انسان و محیط زیست او، گردآوری آثار، حفظ و بهره‌وری معنوی و ایجاد ارتباط بین این آثار بویژه به نمایش گذاشتن آنها به منظور بررسی و بهره معنوی است.

هر چند سال یکبار، ایکوم جهانی با توجه به پیشرفت‌های صنعتی و نرم‌افزاری، در تعریف موزه بازنگری می‌کند. در تعاریف جدید موزه؛ آرشپوها و مراکز اسناد، اماکن و آثار باستانی، طبیعی و مردم‌شناسی را به دلیل فعالیت در زمینه گردآوری، حفظ و نگهداری و نمایش آثار باستانی، دارای اهمیت می‌داند. بنابراین به نوعی پایگاه‌های

مرکز فرهنگی، بهره‌وری مادی ندارد!

در آستانه روز جهانی موزه‌ها (۲۹ اردیبهشت ماه)، امسال نیز تلاش‌های بی‌شائبه جوانان علاقه‌مند هرسین برای ایجاد موزه‌ای در شهرستان تاریخی و معروف خود، به نتیجه نرسیده است، چون برخی مسئولان استان اعتقاد دارند مرکز فرهنگی بهره‌وری مادی ندارد. همان‌طور که گفته شد، موزه، مؤسسه‌ای بدون هدف مادی و در جهت تربیت و آموزش میراث ملموس و ناملموس است. جوانان هرسین دقیقاً در این راستا گام برداشتند و مطالبه‌گری کردند. سال‌ها بود یکی از ساختمان‌های قدیمی و نه البته تاریخی شهر موسوم به شهرداری هرسین که از

مردمان

تپه گنج‌دره

هرسین،

اولین کسانی

در جهان

بودند که

غلات را

ذخیره و بز

کوهی را اهلی

کردند

ساخت آن قریب به ۸۰ سال می‌گذرد، بلااستفاده مانده بود.

اولین کشاورزان جهان که غلات را ذخیره کردند

بر اساس شواهد باستان‌شناسی، شهرستان هرسین از کهن‌ترین شهرهای تاریخی استان کرمان‌شاه و کشور ایران است. مردمان تپه گنج‌دره چنان‌که اولین کشاورزانی بودند که ذخیره‌گاه غلات ساختند و بز کوهی را اهلی کردند، به همین دلیل در جهان شناخته شده‌اند. علاوه بر تپه گنج‌دره، این شهرستان آثار منحصر به فردی را در دل خود جای داده است، از جمله

نقش رستم

نقش رستم، کوهی در نزدیکی تخت جمشید است که پیکر چهار شاه هخامنشی در آن آرام گرفته است. هخامنشیان ۲۵۰۰ سال قبل با کندن چلیپاها مقابر باشکوهی برای شاهان ساخته‌اند. نقش رستم علاوه بر مقبره شاهان هخامنشی آثار بسیاری از دوره ساسانیان را نیز در خود جای داده است.

